

Zbornik kajkavskih pjesama recitala
"Božo Hlastec" (2018. - 2020.)

ZAVUZLANA MISEL

ZAVUZLANA MISEL

Zbornik kajkavskih pjesama recitala
"Božo Hlastec" (2018. - 2020.)

Biblioteka "Pod škrlakom"
Knjiga 2

Naslov
ZAVUZLANA MISEL
Zbornik kajkavskih pjesama recitala
"Božo Hlastec" (2018. - 2020.)

Autori
Razni autori

Nakladnik
Gradska knjižnica i čitaonica
"Mladen Kerstner" Ludbreg

Urednica
Edita Kutnjak-Zlatar

Lektura
Lidija Novosel, prof.

Tiskano uz potporu Grada Ludbrega

CIP zapis je dostupan u računalnome katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu
pod brojem 001051619.

ISBN 978-953-8190-05-6

ZAVUZLANA MISEL

Zbornik kajkavskih pjesama recitala
"Božo Hlastec" (2018. - 2020.)

Ludbreg, siječanj 2020.

RAZVUZLANA MISEL

Ludbreška knjižnica već godinama nastoji čuvati sjećanje na ludbreškoga pjesnika Božu Hlasteca koji je u svojim kajkavskim pjesmama opjevao naš gradić i utkao u svoje stvaralaštvo tragove maloga mjesta, način kako ono diše, osjeća, rezonira. U jednoj je svojoj pjesmi Hlastec ostavio stihove: *Tu mladost ostavil sem svojo, / se tožne i lepe cajte, / I kak bi vas onda pozabil, / Nit vi pozabiti najte.* / U Ludbregu se nastoji ne zaboraviti svojega pjesnika i odati počast čovjeku koji je pridonio izgradnji ludbreškoga kulturnog i jezičnog identiteta. Očuvanje Hlastecove ostavštine očuvanje je naše tradicije, a osobito bogatstva i osebujnosti kajkavštine. Stoga se u Gradskoj knjižnici i čitaonici „Mladen Kerstner“ Ludbreg svake godine obilježava obljetnica Hlastecova rođenja i smrti, koja je posljednjih godina prerasla u *Dane Bože Hlasteca* u kojima se nizom kreativnih i stvaralačkih aktivnosti oživotvoruje autora na kojega smo ponosni i kojemu smo zahvalni. Godine 2015. u svojoj je ediciji *Ludbreška razglednica Knjižnica* objavila i brošuru *Božo Hlastec – ludbreški pjesnik* u kojoj je obuhvaćen njegov život i pjesništvo, a 2019. objavljena je i zbirka dotada neobjavljenih Hlastecovih pjesama pod nazivom *Sonca bi štel. Dani Bože Hlasteca*, između ostalog, obuhvaćaju i natječaj *Poezija umjetnosti* u kojemu se sinkretički spajaju likovna umjetnost i Hlastecova poezija. Konačno, u posljednje tri godine pokrenut je i literarni natječaj, recital kajkavske poezije „Božo Hlastec“. Ima li boljega načina čuvanja sjećanja na Hlastecov doprinos od poticaja na stvaralaštvo na bogatom i živom kajkavskom narječju, ima

li boljeg dokaza da je kajkavska fraza itekako živa, snažna, pulsirajuća, nezapretna? Ovim se zbornikom žele sabrati pjesme čitane na ludbreškom recitalu, kako bi u trajnom zapisu bio vidljiv trud kajkavskih autora da svojim izričajima slijede Hlastecove „pote“ i uvijek iznova ražaruju ljepotu kajkavske riječi.

Recital je u ove tri godine uspio okupiti pjesnike amatere kajkavske Hrvatske i u njemu se ogleda dijalektalna šarolikost: od Podравine, Prigorja, Zagorja, Međimurja, a od ove godine počašćeni smo i pjesmom goranskog dijalekta, kajkavske oaze Gorskoga kotara. Također, a to je ono što ga još više obogaćuje, na natječaj su se javili i autori iz nekajkavskih prostora, a opet progovorivši kajkavštinom. Tako se u ovome recitalu ogleda jezična nijansiranost i bogatstvo autentičnih kajkavskih govora. Uz dijalektalnu, vidljiva je i tematska i stilска raznolikost. U tom koloritu najrazličitijih izričaja razotkriva se snaga ikonske poezije koja ima moć buditi humanost, ukazivati na komadiće ljudskosti u vihoru i kaosu svijeta, svojim „nutarnjim glasom... veter poezije ima moć vužgati čarobniju“ i uvijek ispočetka pronalaziti zatomljenu „lepotu življenja“. Sabrane pjesme svjedoče o posvećenosti pjesnika „domaćoj reći“ koju njeguju odanom ljubavi i pokazuju kako se baš sve nijanse ljudske osjećajnosti, duhovnosti i egzistencijalne zaokupljenosti njome mogu itekako izreći i prenijeti. Stilski, uočavaju se različiti registri: od tipične zavičajne, deskriptivne poezije koja proslavlja rodni kraj jednom nostalgičnom notom, a u kojoj će se naći smjelijih, bajkovitih metafora i iznenadujuće sugestivne simbolike; egzistencijalne, na trenutke filozofske, gotovo „ujevićevskovasionske“ lirike

koja propituje najdublje prostore bitka; satiričke poezije koja ukazuje na devijacije društva; do izrazito moderne poezije koja uspostavlja intertekstualne relacije i u kojima autori pokazuju spretnost, duhovitost, zaigranost i stvaralačku odmaknutost, šireći, pa i razbijajući nametnute okvire, obrasce, počesto i stereotipe dijalektalnoga, osobito kajkavskoga diskursa. Tematski, nailazimo na već spomenutu zavičajnu liriku koja nas nostalgično uljuljkava u toplinu doma, rodne kuće, „želeče topline”, prostora „bakinoga štrikanca” koji nas je formirao i utisnuo u nas neizbrisive tragove našega identiteta, ljepote domaćeg krajolika, toliko strane i nevidljive prosječnom, otuđenom i okljaštrenom čovjeku, a koju pjesnik nepogrešivo registrira, svjestan koliko ju je, u toj njezinoj iskonskoj neponovljivosti, „teško na kipec deti”. Takva će poezija, unatoč počesto „praznim dvorišćima”, uspjeti stvoriti neizrecivo „širok svet kak bakino dvorišće” i nužno ugrijati naša „zdena srca”. Zbornik sadrži i ljubavne, satiričke, duhovne, refleksivne i egzistencijalne pjesme, sve one, svaka na svoj način, pletu „mrežo senji”, „delaju modrinu”, stvaraju „reči koje pustiju lubav vu friške zorje i ništ ne skriju”, bore se protiv „prehajnosti i čkomine”, „praznog i golog sveta”, „hitvalnoga živlenja” i da se „žerafka ne dotere v ognjišču”, stvarajući jedno „bojl sriečno vrejme”, dokazujući da njihov trud nisu „zdubleni časi” i da „nam dušu ništ nemre zeti”, stvorivši jedan novi, „sprešan svet” nanovo pronađene ljepote, kulture, digniteta, i konačno, razvuzlavši „zavuzlanu misel vu duši” slušateljima i čitateljima, poštovateljima lijepo riječi na dar. Stoga je ovaj zbornik namijenjen i onima koji su imali priliku na recitalima, u sklopu *Dana Bože Hlasteca*, u više nego

poticajnom i primjerenom prostoru ludbreškoga dvorca, poslušati same autore u njihovoј autentičnoј interpretaciji vlastitih pjesama, ali i onima koji nisu, a znat će cijeniti i uživati u nepatvorenoj kajkavskoj riječi i pratiti naše pjesnike u nastavljanju onoga što nam je Hlastec ostavio u zalog. Vrlo će lako moći čuti, kako Hlastecove „korake i danes ludbreške vulice broje“ i osjetiti kako Ludbreg ponosno drži do svoje tradicije i kulturnog identiteta, tj. kako „sele vu snegu sejna pak svoje sejne“.

Velika hvala svim pjesnicima koji su poslali svoje pjesme, koji su se okupili u našemu Ludbregu i sudjelovali na recitalu interpretirajući svoje radove i tako pridonijeli ostvarenju ovoga zbornika.

Ludbreg, siječanj 2020.

Lidija Novosel, prof.

2018.

ŽERAFKA V OGNJIŠČU

LUDBREGA SI IMEL RAD

(Posvećeno Boži Hlastecu)

Si Ludbrega imel rad, bil je tvoj grad.
S Filisberga si tožno gledel lepotu kaj v srcu dozrevle,
kaj sonce pušča po bregi a v duši nekaj zadevle.
Zadežđile su ti joči, rad bi tuj domaj ostal.
Zgublen bez reči domače, suza suzu namače,
po milni bregi i Bednji, po semu lublenomu kraju,
al zbogom ti nesi rekel ni kaju ni zavičaju.
Se bum vrnul nazaj, bum došel,
postiha si šepnul, makar ob vuri skradnji.
Prijatelima kaj z dalšine pošlem pozdrav zadnji.
Nigdar zaprav otišel ni nesi.
Stojiš pri lesi, na cestu glediš.
Koraki tvoji i denes ludbreške vulice broje.
Hodiš kak negdar, a senje se vu ficleke kroje.
Raspiraju obloke i vrata rojene ti hiže,
a beli se oblak diže.
To duša tvoja po Ludbregu leti s fticom
hodi v gorice i v pole, popevle v šenici,
tam di su maki zreli, di dragi je Ludbreg zeleni.
Prestira se spomenek na te po Ludbregu celom,
Zvoni kaj po „Centrum mundiju“ belom.
Ludbrežani te pozabili nesu, srce se navek oglasi
Gacija još diši po „Stari poti“ naši.
Pesniku zavičaja, kaj više sozu ne moti.
A ja se to gledim, srce od sreće preskače,
sa se ta velka lubav i čez mene rastače.

Zdenka Čavić, Koprivnica

DRAVA

... segurna,
puna sebe, mulja, smetja
i vere da nje je biti vodena istina
ter da v jeno telo
zvezuje preteklost, vezdešnjost i dojdučost,
ona čkomi il komaj zašumi
za odehnjenje
kajti morti dela posel ajgelov (cajtneh šivačov!)
združujuči neljubeče,
samoladnu decu kaj su vre svoj pot zebraла ...
... med njimi puno ih ribe lovi,
kotere kot senje sami moraju zašpolgati ...
... verodostojno je
kaj je vse več ribolovcov,
oneh kaj čversto vu nju i njejne ribe veruju
ter nje alduju sve ufe
od njeh jedino ona ostaje
čeprem nikomu to nič ne predstavlja
kajti ona ni žeju ni glad vtažiti nemre
nje ne dano biti ni kruh ni vino
neg prestreti stol

Željko Funda, Varaždin
3. nagrada: *Brončani kaj*

neljubeči – oni koji ne vole; samoladen – samoživ, obijestan;
zašpolgati – uzgojiti; alduvati – žrtvovati, posvetiti; uf – nada; čeprem –
makar

DRAGA ZEMLICA

Jošče zaran, skoro f kmice
ide težak z doma.
Z motikom na pleče
i z putricom f šake
ide noge za nogom.
Jerbo do mekote je treba dojti
I kopajna se prijeti.
Na red se postavi,
v daljino gledi
i misli kak redu nema kraja.
Rosa se steple pod motikom
i fajta suvo zemlico.
Sončece se pomajla,
drač se od rose lešči
a zemla se za prste lepi.
Ta dobra i draga zemlica
nikaj se ne buni.
Luple težak pojne,
ona se razleti
I čaka morti jošče kaj dobi.
Rosa se više ne steple
ali se s čela znoj sceda.
Na rokaj so žuli,
Zemlica je se trdeša
a motika se težeša.
Ni zvon se poldešni ne glasi.
A gde je joščer pozdravljnej?

Doroteja Valentić, Varaždin

TAK ŠTEČA

Šteča za onem
Kak negda
Za smehi, prohi, blata
Cajti vredneši od zlota

Sem šteča za morjem narisani gmojni
Za podremane brege, otove dišeče
Gde plug zemlu je vodil
Za ričkom deda bi hodil

Tak šteča za sako stezo
Za drobne ružice z vrta
Za vetre vu klosju žita
Za sako među z maki opšita

Štečim skrojček prošnjače
Za lončekom mleka z dojače
Prfkače sake felejočke
I slamnote podrivočke

Joko šteča
Za onem, kak negda
Dok broza, lepa reč
Ceno je mela.

Zlata Brzeska, Veliki Bukovec

IŽIČKA

Na kraju putine
ižička stoji
pokrita snegom
z dimnjaka se kadi.
Vu dvoru cucek laje
a kokoš skrešči
veter zavija
pri srcu me zdeni.

Vnutre so mama, japa
majka v zapečku sedi.
Maček stari na stolčecu spi
krop na peči v loncu
pomalo vri.

Ta mi slika v srcu staje
I v grlu me stišče
A v joku zuza
Blešči
serce pritišče.

Marija Miklaušić, Stubičke Toplice

STRAH

Prehajnosti i čkomine me strah.
I kmice nad gruntem.
Praznem.
Zdavna ostavljenem od vseh i vsega.
Strah me
da se žerafka ne dotere v ognjišču
v hiže na briegu
gde su vsi plami mega živlenja počeli goreti.
I da mi ne postane vsejedne
v stronjskem svietu
gde
prehajam,
čkomim,
a serce vrišče.

Ljiljana Vuglač, Ivanec

DIŠIŠ

Dišiš mi.
Po touplomu mlieku
I kokorezni žganci
Od biele melje,
Dišiš.

Dišiš po onomu
Kej ja sem napravila,
Za tebe i sebe
Trudem i delem
Ognjišče sem pripravila.

Dom svoj pravi imeti,
Kam z veseljem se navek vračaš,
De srečen skup z domlju jesi,
De toplina z dalekoga v nosnice
Se zavlači...

To one je kej sem si željela.
De topli žgancof pouna zdela
I meka topla postelj
Navek te čeka
Dok vrneš se z daleka!

Katarina Zadrija, Vrbovec

KRIŽ

Moja mati na postelje leži
i strpljive svojega križa
na slaba
pleča nojsi.

Moja mati na postelje leži
i čez kumadič obluka
i mesec i zviezde
i sounce i oblake
gledi.

Ona se ne jadi,
ona potihe v bradu si ne mrmlja,
ona ne prekljinja
svojuga žmehkuga križa!

Na kalvariju ležečki
ona sakuga dana izpunova ide
pud križem pognuta,
ta starica moja,
ta zviezda jutarnjica,
Danica moja.
i kad je teške,
ona se nasmije
i jakše mi rouku stisne.

Moja mati na postelje leži
i strpljive svojega križa
nojsi.

Ona zna da nije sama,
za rouku ju
Jezuš drži!

Kristina Mrkoci, Mače - Križ

BREZA

Tak tuožna stuji v polu,
jesen ju je ustavila guolu.
So listje hitila je doli že je,
ustale su ji samu prazne grane,
štete su se ubesile k zemlici doli
pu šteri mrzla zima hodi.
Veter ji kuštra grane kak lasi,
vitku tielu ji se sred pola beli
dok vu jenum krilu črna vrana sedi.

Snežana Liber, Sračinec

SOSEDOVA ČREŠNJA

Dok leto se rono po vrtu razlevle
Setim se sosedove črešnje trojačke rone i zrele
I prela na pletenem ploto čez koje smo plazili
Kaj smo se s črlenami sočnami črešnjami sladili
Drača koprivi i kopinca musavih črlenih lica
Bosih i zdrapanih nogi leplivih prsti potrti lakti
Črešnje slatke jeli dve tri smo si za vuha kak minduše deli
Koščice čez prste jen v drugoga puščali
med svržjem se sčuskali
Tak dogo dog njega hudoga nesmo zgledali
Zgledal je kak črni vrag na glavi pohabani škrlak
Kosmoto lice sedi mostači v roki bota
Šmrklavci jeni s črešnji doli kaj vas je ne sramota
Mater vam i joca zutra bom okoli črešnje
Namotal pikečega drota s črešnje smo kak bremci
Doli pađali sozice spuščali bota je tak boleča bila
Kod gojt nas je dostigla znutra smo prek pletenoga plota
Zdaleka črešnje črlene gledali škvorce
i čmele kak so se sladile
V jesen sosed j črešnjo trojačko zrušil
Ostal je samo trček debeli i nigdar više nesmo
sosedove črešnje jeli

Mirjana-Marija Horvat, Kutnjak

JESENJI DEŠČ

Dešč je oblekel ceste
 vmil obloke i
 navlekel škornje
na teške boleče noge
Razvlekel se kak plahta
 po njivi
pod listje vu vugradu
 pod nohte ilovače
 vu gliboke jarke
 i med kestanje
 v zelenom ježu
dok su gobci željni
 z zobima stisnuti
 beloga mesa
i z moštom si malo
poterati v požerake
 da mine ta bol
 kaj stiska
 taj trn vu duši
 taj jesenji dešč

Ljubica Ribić, Varaždin

RASPELO

Drevo križa stoji tu kraj puta,
raspučano staro raspeло.
Kuliki svati kraj njega su prešli,
dok išli po dekle so v selo.
I kuliki sprevod mimo so išli
po soncu, deždu il' snegu,
postiha moleči, postiha plačuči
do maloga grobja na bregu.

Drevo križa stoji tu kraj puta,
več čavli su z njega opali,
al' nešče bu došel, bu ga popravil,
kak budu mogli, kak budu znali.
I dale bu nešče kraj njega hodil,
malo pomolil, koleno prgnul,
nekoj se ne bu niti oglenul,
niti škrlaka nebo zdignul.

Drevo križa stoji tu kraj puta
kiša ga spira, sonce ga suši,
al' tu bu ostalo, ne bu opalo
dok god je Bogek vu duši.

Štefanija Novak, Koprivnica

VETER JE ČAROBNJAK

Veter obrača listje topol
odkriva njihovu bleščeće srebrnu
spodnju stran
Z daleka se zdiju kak dragocene kupice
na temnom šumskom stolnjaku

Veter je čarobnjak
zagrize vu friški kruh
i komaj čujen šum
okrhne želju po gibljanju
dosti da zrelo žito zavalovi i zašumi
kak morje
no dotiki klasov so bolj nežnejši
od vodenih kapljic
Zato s klasjem
šumi i tišina

Veter vihra z vsim zastavama isto
ni jedna boja mu ni
bolje ali manje drajša
Zastave su mu igračka
Zaprav se ne trudi razmeti
zakaj ljudi tak od serca mašu z njimi

Veter raznaša seme misli
Nadaju se plodne zemlje
kaj bi se razvile vu dela

Kdaj kdaj z vetrom dojedri

kakšni nutarnji glas
daleki spomen
ili slika veselog smeha

Podvit pod krila ftići
lebdi z njimi
Obesi ih po nebu
da tam trepču
kak marionete

A najdrajša su mu
protuletna krila
Zvihrano šmukne pod kolena
i vu očima vužge čarobniju
ka tira i zastavlja
se gibljanje
saki dih

Milan Novak, Maribor - Varaždin

ŽELEČA TOPLINA

bi se morala hajcati
kak žerjavka vu jognju
z ljubavi vu sercu nositi
betega skupno od korenih tirati
dobroželečim rečima
mladice zalevati

Od svojih rodnih korenij
čovek krvci ne sme dati
da iz nepoznatih zvirki
vodu pije
i bez včutki ju ne zleva
da se lozi trog ne zgine

Ak bližnjim ni stalo
do ljudske topline
čeznuče se bo zatrho
Če bi bežali jedni od drugih
zbog tegobe i nesloge
vuklete reči bodu bile več
loži a nikak prove istine

Kesno bo zvati
nebeske sile kričeči
jer ljubav se kak šenica sije
a drač se teške od ploda leči
Koreni krepali bodu
vu pepel se pretvorili
veter ih bode po vsim

gmajnami rastresel
i nikom na sreču donesel

Drevo obračati treba
još mludo dok se razvija
nek mu vrh čela nebo gledi
i nek glovu vu zemlju
kak noj nigdar ne zabija

Faliju nam deca
premalo se mlodi ljubiju
tople včutke navek iščeju ljudi
Slinave misli se rihtaju k samoči
za lepotu živlenja trudit se treba
črez duge dene i noči

Štefanija Ludvig, Dubravica

IMAM ŽELO

Imal sem želo
obrnoti se na peti, poglenoti se
vu joči i z vetrom
razmotati svoje srce.

Imal sem želo
dati se bez vozlov
i bez larfe.

Svoje ime zgovoriti bez teskobe
i vu moje bore smeha nakapati.

Imal sem želo
da bi mi reči sponile
belino papera, da čkomijo
i da samo pustijo
lubav vu friške zorje
i da ništ ne skrijo.

.....

A ve imam samo jedno želo:
da po beli sanjaki
z menom lete konji jaki
pak da me sančo po belini
po debelom snegu, beli postelini.

Ivan Picer, Sigeteč Koprivnički

HITVALNO ŽIVLENJE

Dok se za ranja sonce budi
čez zaprte joči gledim slike
hitvalnog živlenja.

Sedim si, onak potulene glove,
misli se peceliju v senje
dotikovleju store spomene,
a fajtni ropček vžiče jih z joči.

V čkomini najviše pripovedam,
prebiram po zrnima kraluša
kak da čislo molim.

Da si bor tu...
I za ranja, i v kmici dok mesec hiče tenje
da spletemo mrežu senji,
a v culanjek zavozlamo čemer, ničkovinje
i hitimo hitvalno živlenje.

Ladislava Šarec, Lunjkovec

za ranja – u ranu zoru, hitvalno živlenje – nezadovoljstvo u životu,
potulene glove – snužden, pognute glave, picelenje – namještanje,
dotikati – dodirivati, spomen – uspomena, fajtni ropček – vlažni rupčić,
maramica, vžiče – upija, čkomina – tišina, kraluš – lančić, čislo –
krunica, kmica – mrak, tenje – sjene, senj – san, culanjek – zavežljaj,
zavozlati – zapetljati, čemer – jad, ničkovinje – ništavilo, hititi - baciti

ZAPISI ŽIVLENJA

Zapise...
Vu knjigi živlenja
vreme je zbrisalo
paučinom prekrilo
vu gliblini duše zamelo
Tajne...
gliboko skrite
vu grob so odnesene
z Božjem velom prekrite

Tereza Salajpal, Koprivnica

VOZEL SREČE

Niema šmajsera
šteri me moare prestreliti
tak kak serce moare počiti ad jada
če veliš da me niemaš više rada.

Pakaži mi šteri je komen tak terdi
kak je ma ljubav prema tebi čversta.
Niema toaga skušenja štere bi me natirale
da zavet zemem z mega persta.

Kakvi tua muara biti dielunec
šteri ad mene takvega noarca napravi,
kakvi pastonem da ti cielega me zmiešaš,
pa kre tebe, spomeču, niesam više zdravi?

Navezal sam se nate kak žnierunec da šlapu zaveže.
Čverste! I nike me ne steže!

Tak bo se da zadnjega časa.
Se bi tebe moagel dati!
I stuabu zanaviek na briegu,
pad križem, srečen zadriemati.

Darko Foder, Ivanec

vozel – uzao; šmajser – automatska puška, počiti – raspući se, dielunec – loše umjetno vino, žnierunec – vezica na cipeli, šlapa - cipela

STISNI SI SEJU NA VAJNKUŠ AD LISTJA

Naj malomiešjaku dati
da te ražalosti
dok lučeš, kak za suobuj
vlieče trage lietnih večerki
ki dišiju na adhajanje.

Naj dati siencam da te splašiju
dok tancaju z vetram h verbi
ober Krampušnice.
Te ti sience kažeju put
h rodne, dišeče tersje.

Sedni si.
Padehni kak gruojzde pa briegu diši.

Adehni se! Zasejaj!
Naj jesen s tuobuj nacuj zaspi.

Raširi ruke i pusti fticu da prejde dimof!
Naj se plakati za sem kaj je prešle.
Pusti da se ljete i zima zastaneju
h jesenskemu puoldanu.

Sedni si. Adehni se... Zasejaj!

Stisni si seju na vajnkuš ad listja:
naj te grieje
i gda buju rastancane pahulice
brieg pakrile,

gda buju zaštrikane miegle
cirkveni turenj skrile
... i gda ti bu žmehke bile.

Stisni si seju... i same sejaj!

Marija Hlebec, Krapina
1. nagrada: Zlatni kaj

sejaj – sanjaj, malomiešjak – malomešnjak, rujan, padehni – pomiriši,
adehni se – odmori se, zasejaj – zasanjaj

ANĐELI OBER ZIBAČE

Senoči su deči smehi
mamičine senje otirali.

Z postelje k zibači
zmočenu ženu dopeljali.

Okeko detešca čistam plavo
činilo joj se kak zrcalo.
Svet andělski je spoznala
gda se vu njem ogledala.

Ober zibače
andele je vidla složno stati
detešce su došli milovati.

Obraze mu mučke
zlatnemi krilci žegtati,
grlenoga smeha
za diku nebesku vabiti.

Zmešale se soze z molitvu
falu zrekle andělskom blagoslovu.

Na kolenci sredi hiže
nebiču je mamica z detešcem
bila stopu bliže.

Tibor Martan, Madžarevo

NOTTURNO

Da na taj večer suonce pobeglo je z klieti
I da sveču na pocek smo deli nek pomali nam svjeti
Toplo najempuot postalo je v sercima našim
I zvon je temni zazvonil vu sence nam
I senje

I nesmo mi znali kaj to tak serca nam raši
Morti je dost sam to kaj smo pajdaši
Ili, i vince vu tomu pomaže

Ništ več se ne zna
Smo kak mesec ili zvezde
Trepčuče vu noči

A na kraju
samo jednu molitvu
mi
moliti
znamo:
Sanktuš špiritus noster
Amen

Vladimir Mihaljević Kantor, Sveti Martin na Muri

VU MEGLI SPOMENA

Rieči ove piše
bezvremena sjena,
koračam astralom
na rubu pameti.

Duša lebdi
nad skritim mestima
nekad davne
zgubljenih sjećanja.

Čakam red
vu vremenske čekaone
skup s kolonijama
nesrečnih duša.

Tihe šeptanje
zove vu skritu sobu
čez vrata
gliboke sviesti.

Iza mene se gubiju
puti zaborava,
iščem život
vu zgubljenom nekopolisu.

Hodim po oštrice
življenga i smrti,
zrcale kozmosa
smeta prolazu svetlosti.

Vu praznine
među otkucaji večnosti
nazire se
klatno vremenske smrti.
Nepoznata žena

daje mi rouku,
obrisi se gubiju
vu megli spomena.

Ivan Gaćina, Zadar

SILVESTROV BICIKLIN

Pijani zadnji kotač se zanaša,
Cviliju bremze od suše,
Suhi lanec hrđavo jafče
Na gume spuhane duše...
Doklačim mučenika,
Čak dorivlem, za pokoru,
Od Božiča do kraja leta
Zadnjih par metri,
Se skupa
Tristo šezdeset i pet kilometri.

Tu ga naslonim, polek lese
Kaj vodi k novomu letu,
Dve jezere osamnajst na tabli se niše,
V silvesterskomu vetrusu.

Dok je cajnger prek cajngera
Štoplina zbil,
Počil je zlatni šampanjec,
Zapenjeni prek biciklina stekel,
Hrđu mu slekel,
Čez vreme ga prevlekel.
Senja se vužgala,
Kotačima živlenje je dala,
Governal sjaji, zlati se pedala,
Zvonec zazvoni, rama zableska,
Na bor naslonjena čeka
Raketa nebeska.

Polnoč je otprla lesu,
V ovom dvorišču več nikaj ne značim,
Z ganc novim
Starim biciklinom,
V novo leto zaklačim.

Aleksandar Horvat, Ludbreg
2. nagrada: Srebrni kaj

NE DAM KAJ NI ZA KAJ

Nek me streliju
nek me sfundaju
nek mi se krví napiju
nek mi vele kaj hočeju
če me hočeju mučiti
i na galge vleči
nek delaju kaj hočeju
viču škrguču krekeču
nek si strune zdrapleju
nek pripovedaju laju urlaju
al nišče mi nemre
ščupati moj najsładi
najdraži i svemočni
KAJ
ne dam ga nikome nazaj
ne dam ga i kvit
nek ide lepo vse v...
ne bu mi ga nišče gazil
nit po dreku vlekel
bum si ga navek mazil
pa da divlja kak stekel
ne bu meni nišče mogel reči
da ne velim i pitam KAJ
a kaj je ljudi
ljudi dajte se zbudite
njajte spati kaj ne bi male
pričuvali to detešce domače
KAJ ste ime mu dali
pogleč kak mu čist male treba
kaj bi si ga pošmajhlal

pozibal i v rukici držal
naj zabiti da ti je ta reč
celi život dala
su je vsi šteli potrti
sa zemlice zbrisati
baš oni kaj dušice nemaju
kaj ne znaju kaj je taj KAJ
i znate kaj
ne dam ja moj KAJ za NIKAJ
nek se svet vrti i ratuje
al kad si pogledam zagorske brege
srčece mi skoči od sreče
suzica zablešči kak dragulj
i ko mi kaj more zeti
je KAJ mi je i v peti
pak me se nemre rasčetveriti
kaj KAJ sam tri slova ima
a pogleč si oči vu špigel
kaj bi mogel reč da nečeš svoj KAJ
al kaj kad je KAJ navek bil naš
če znaš il ne znaš pisati
al si ga v dušicu mogel zapisati
i ne znaš kak ti je drag
dok te vu stranjsku zemlicu
ne otpela sami črni vrag
naj nigdar zabiti svoj kraj
i naš prelepi jaki kak golijat
debeli i zvučni KAJ
ti velim ne dam ga
NI ZA KAJ

Branka Grakalić, Zagreb

PLES PLANETOV

Jupiter, baš kak da je sveti Peter
Na nebeskemu si prestolu sedi
i črlenim jokom ves vesmir gledi:
Jupiter, Šempeter, nebeski veter!

Prstan tu je: *Disco inferno! Let's turn!*
Gda god se tanca, otaple se i led;
ve i mrzli cvre se Saturn, neje bad:
z džuboksa Tina Turner: *burn, baby, burn!*

Zemla, majka naša, ti kronaš vse to:
Zime, protuletja, jeseni, leta –
-dobro je kaj daš, a nigdar ne daš zlo;

sinek tvoj Mesec okoli ti léta;
Morti je to kaj *višnji nam Bog je dô*:
Žarko naše Sonce baš kak Duh svet(l)i!

Denis Peričić, Varaždin

2019.

SVETLEČI LILIPUTANČEKI

LJUBAF

Zgubi se
Pa se vrne
Negdo se seti
Noćnega mira
Srčeko kad tuče
Tamo daleko
Navek ista priča
Mosti i reke
Morja tišine
Zatrpani snovi
Vilinska prašina
I nekšna ljubaf
V nama

Boris Simeoni, Zagreb

BAKINO DVORIŠČE

S tobom črez zdovja zaklejeno leso
protuletje stiha kak lopov dojšlo.
Jo pak zamotana samo v bakin štrikanec
navek novu popevku čutim.

Budim se lepša od gda me imaš rad.
Srce skače kak da mu je knap
od gda sam te nutri pustila,
za dvo broje prevelko, vum sili.

I neje nigdor mrzlo
ak skupa zime brojimo.
A svet je široki, zeleni,
bezbržni, kak bakino dvorišče.

Davorka Črnčec, Nedelišće

TI ZNAŠ

Sad bi mogla k sebe stisnuti
I od srca kušnuti
Saku onu suzu
Šteru sam čez život,
A da ne znam zakaj,
Muorala poskrivečki spustiti.

Da sam znala
Kak je saki čemer
Korak bliže k tebe,
Presila bi nebiče
Nek mi još nekaj za teret
Na ramena dene.

Pogled v tvoje mirne oči
po duše mi širi milinu,
Dok zagrljaj sred noči
Potvrди tvoju blizinu.

Ti znaš da z tuobu dišem,
Da sake jutre nuove rieči iščem,
Kak da ti lepše velim
Da si se one
Kaj si od naviek želim.

Ružica Kišur-Črlenec, Breznički Hum

ZLATNA LETA

Tak bi ja te k sebe prigrliti štel
Kak da si dete kej ne razme niš
Tuge se i muke rada bi ti zel
Ali ti od mene sad samo mučiš

Zdavna si mi rekla da navek buš tu
Delili da bumo i žalost i sreču
Da ti z menum više kak negda lepo ne
K duše zeti nikak ja nemrem i neču

Srce moje za te navek još mi tuče
Duša tvoju išče kak i f davne dane
Gda sem ti kušaval usnice se vruče
Još mi denes dah od te misli stane

Če su tela naša betežna i slaba
A na glava lasi preretki i sedi
Naj misliti zato da takova ljubaf
Pod nebeskum kapum nekej menjše vredi.

Natalija Bajer, Lukač

NA ŽULJ SI MI STALA

Na žulj si mi stala
zmazunu šlapu, z dogim jezikem!
Na žulj si mi stala
na štrit, ftruc!

Kak da jezik prekoasnem,
da ne zajaščem?
Kak?

Nažuljal me tie žulj.
Doge se hadrala,
se da jafkunja, kuaža debela.
Nie se dala,
nieje pustiti štiela,
doge je trpiela,
eli je zmočena papustila
pad neveljonim bičem.
Napočila je pa sriedi, pahabuna,
se da guale koasti.

Na žulj si mi stala.

Liepe te proasim,
pa reči zake f trpljenju iščeme znucune dneve?

Rajši kušni
ad jada me shadrune serce,
da meste ternja fijualice v njemu zrasto,
a nie koa je ad tvega jezika

kervavi žulj v mo sreču fteknjeni,
zapečeni, glibuake zariezuni.
Žulj šterega saki dien roniš
z jezikavu juhu,
vroču juhu, štera hara
se me radasti za te.

Darko Foder, Ivanec
1. nagrada: Zlatni kaj

na štrit – namjerno, ftruc – u inat, zajafčem – zajaučem, hadrala – ništila, pahabuna – potrošena, iščeme – tražimo, znucune – potrošene, dneve – dane, fijualice – ljubičice, fteknjeni – utaknut, glibuake – duboko, roniš – hraniš, hara – šuri

LISTEKI NEBESKI

Hude vетruовје mi dušu nagaja
i kalna me voda če nekam adnesti.
Ali negdo se gore još bori za me,
jenu dekicu tuoplju hoče mi splesti.

Ke mi seje ne bi kmične pastale,
na brije mehki snegec vre pada.
Tuo mi ajngeli pa vietru pašiljaju
listeke biele z nebeskuga grada.

H sakemu listeku jena je tajna,
puol papiefke, vraštve za terpljeje...
Kcu još same treba serčece deti,
male smieha i volju za živleje.

Marija Hlebec, Krapina

SVETLEČI LILIPUTANČEKI

vesmirske strune dišiju na svetleče liliputančeke
zvezde senjaju v dišečoj robači preteklosti
astonaute vabiju kreposni verzuši vužgani
na dalkim neznanim zvezdami
železničke štreke čez noči doge
spominaju se z glažnatom mesečinom
na zacopranem obloku
plava hiža jemle navadu samine
železni pluk na ledine pomikava se
čez edensku meglu
glasí hibernacije vračiju siromake
na bregima
svetleči liliputančekи greju
naša zdena serca

Goran Catalica, Zagreb

OTPRTI OBLUCI

Čez otprte obluge
misel beži v nepovrat
zmiešane z kristali večnosti
vu mirijadama nepoznatih oblika
čudnih farbi i zmišljenih oblikof
delajući jenu sliku
potpunoga savršenstva
vu jočima stvoriteljevim.

Daleke iza zgubljenih duga
vijugaju šare zmišljene steze
prek nedostižne misli
pametnih genijalcof
krenuvši vu tajanstvnem svietu misli
zupčanike vremenskih kotačov
s idejami shitanim kak kamenje
na dnu oceana prozirnoga svjeta.

Ni najmudreši filozofi zabilježili niesu
orkansku prašinu razbiktale svesti
nataloženu iza sedamnaeste fusnote
i mrežnicu svevidečeđeg joka galaksije
mimo nepoznatih povratnih kraja
zaboravljenih vu podrumu devetoga sela
gde se radaju buduća sjajna kraljevstva
na pogrešnim skretanjima otptih oblukov.

Ivan Gaćina, Zadar

KAK JUTRE NA KIPECA DETI

Kak jutre na kipeca deti
Ljepota gda zvirkem zvira,
Gda dan krmežljive oči otpira?

Kak z olovku na papiera deti
Drteči veselji list
Gda rosa ga vmiva?
Tiča gda budnicu popieva?

Dok gruntaš kak jutre na kipeca deti
Bieli dan zlatem več svietli.
Če jutre si niesi vu glave narisal,
Če niesi ga ni z olovku zapisal,
Zabadaf je poupe otpirale
Če cvetje opoldaniešnje ga je zabile.

Dok cvjetje trudnu glavu k zemlje prigiblje,
Dok rosa ga znojuč vmiva,
Zmisli se jutra kej glibouke negde počiva,
Znojuč grunta, o njemu sniva.

Katarina Zadrija, Vrbovec

HMIRAJU RIEČI

Si hudiči so se sklopčali
vu jenem kotu
i trebalo bi zakričati
glasneše od groma,
a vu meni hmiraju rieči.

Ledeni šiljek im je zamrznul misel
i motaju se vu meni
kak preplošene matulice bez kril
i nebreju vun.

I prej bodo jorgovani precveli
i latice pale z cvjetja,
i prej bodo se zgasile
juternje zvezde
nek bodu mi rieči došle
na vusnice i čul se bo jihov glas.

I strah me je da mi
veter ne otpuhne se kinče,
duhe i farbe z bregi i dol.
I strah me je da mi nazadje
ne ostane samo prazen
i goli sviet.

*Ružica Marušić-Vasilić, Varaždin
3. nagrada: Brončani kaj*

hudiči - zlo, đavoli; sklopčati se - sklupčati se; šiljek - šiljak; matulice - leptirice; duha - miris; kinč - ukras

SAM KAK MESEC

Sam je kak Mesec, več nikoga nema,
Sima so njegovim' sveče zgorele,
Pre njegovi lesi črn' kosec drema,
Čeka gda rože mu bodu ocvele.

Lojenka njegova ftrgnjena sveti,
V komadu drži ju srce od stenja,
Prazen je ostal krug njegov deveti,
Loj ranu zaleva, gori bez trpljenja.

Klupčica v parku i golubov jato,
Zadnji pajdaši pred noči zaspane,
Sam je kak Mesec, al' ne mari za to,
Golubi zobleju zadnje mu dane.

Lojenka pomali kraju dogarja,
Čez hudu ranu je prek pregorela,
Ostal je zadnji, a jesen dozarja,
Njegovi lozi več ne dozorela.

Aleksandar Horvat, Ludbreg

NA JENTARU

osmeh
trpečega čoveka
kmicu
vu kresa
oblači

roke
zalejane v krve
spiraju
kalne vode
življenja

rože dršču
na stenu sveče
ognec
polefko vmira
svetstvo
diši

Ježuš
pred nami
na jentaru
živi
stoji

Tibor Martan, Mađarevo

REŠI ME SAMINE, GOSPONE MOJ

Gospone moj, reši me samine,
čutka da jedini perst na ruke
sem, on koterog najrajše ščuke
prezkončja čukaju, a prašine

barjaki se v njega zabadaju.
Em ja sem jena od čudo karik
kaj svet derže zkup, po k'em nalik
on je verujučeh zagerljaju.

Posel te nevidni ja bi išče
rado delal, vseg i vseh zkupščinu.
Zato mi pomori da zmir bude

kak bilo je v pričetku, nišče
da je sam, da vsi delaju modrinu,
da, gudeči, ona dela njeh, ljude.

Željko Funda, Varaždin

čutek – osjećaj; ščuka – štuka; prezkončje – beskonačnost; čudo – mnoštvo; k'em – kojima; zkup – zajedno; verujući – oni koji vjeruju; išče – još; zkupščina – zajednica; nišče – nitko; guditi – svirati, guditi

FČERA JE NEŠČE RISAL TUGU

Posmeknula se sreča
po gusti megli,
došla čkomina kak tat.

V mrežu pavučinje
naselila se snočka spat.
Posmeknula se v kmicu,
pušča mrzle strahe
v sede lasi,
na zmržnjene bore
po obrazi.

Fčera je nešče risal
tugu po zimskomu nebu,
zbrisal z njega zvezde,
i živlenje vgasil.

Zdenka Čavić, Koprivnica

GDA JE HMERL

Gda je hmerl, uonda su se za njim spominali.

Mesto da za dušu pokojnika moliju,
figu h žepu stiščeu i jezike van kak biesne piese puščaju.

Na galge su ga kak buogo živinče deli!

Pikali, preštimavalji, ogledavali...
sakojake nič dobre stvari o njem poviedali.

Kakev je on za živlenja bil?

S teruj je pajdašicu spal?

Kud je hodil on i njegev otec...

I diedek njegev?

O babi njegvi...

Doklem bu črnu imela

ili bu poklem njegve smerti

kak rajska ruoža precvila?

Se su se spominali gda je hmerl.

Same mali su se zmislili da je i mrtvi dečec bil,
po blatni puta se igral, familiju stvoril i
decu si na noge postavil.

Da je kak i oni... same čovek bil!

Davorka Plukavec, Krapina

SVETI GRAL

Gde je ta tajna
ta istina,
moč i oprost.
Ta mučeča,
zazidana vu ustima mouka,
vu tamnim haljama templara.
Vu mouku mrzlih zidi
i črnini svoda.
O čemu mouče zidi
i kaj skriva freska,
kakva povest je skrita.
Čeka godinu, kda bo
misel zagrabilo svete vode
i navlažila suhe usnice.
Zaprta tajnovitost.
Koliko krvi i straha.
Koliko žrtvi i rieči.
O čemu mouče arkade,
kaj šepče oltar.
Štera tajna je zazidana
vu črnem stropu,
koji su skrbeći obojali.
Svaki šteri stoupi vu tišinu
mrzlih zidi,
šteri pogleda oko sebe i
vupre pogled vu nebo.
Ve, da su,
da čujeju mouk vu njem.
Trojica.

Sonce se blisiče.
Douga razleva boje.
Vera i nada.
Žena vu črnem tiho popeva,
veruje vu tajnu zidi
i vu Sveti gral.

*Ljubica Ribić, Varaždin
2. nagrada: Srebrni kaj*

JEL ČOVEK S PAMETIJOM SKRENOL

Kam je to naš domači čovek, gospón, sejlak krenol,
se više se pitam!... jel je s pametijom morti skrenol?

Navek v žurbe, nigdar vremena nema, nofce i grunta zgrče,
ne mu nigdar dosta, zanavek kak marlivi mrav hrmble.

Misli si ak bom kak negdar gospón kulak se imal,
vezdar, kak tajkun, z kapitalom se rad bom štimal,
kaj ludi bez posla ostajo, veli, ne me briga,
srama nema, v srdce ga se ne prima nikakova kaštiga.

Z horvatskom baštinom se ne zamara, zanavek je odbacil,
susede i bližne, zbog „judini škud“ se je pozabil.
Kak hrček, se nofce v prnavo štomfo v ormar bo tunkal,
se višek, zbog kamatov v banke, ji bo gizdavo čuval.

Nigdar mu neje dosta, stalno zgrče, oče da bo više imal.
Ak treba, v politiko se bo del, i z glavom fort klimal.
Nigdar talasal nebo, uz strujo bo, kak ščuka stija plival,
ne ga briga, kaj svojo horvatsko domajo bo razhrvačival.

Kak vrana, z vranami v jatu bo naroda fletno plačkal,
zanavek, grunta, fabrike, vile kupoval, fort zgrtal.
Vu cirkvo išel, pobožen kak svetec, sem joči bo mazal,
nigdar za greje svoje, nikoje vlaste ne bo odgovaral.

Misli si ak me ščape, v Remetinec me moro lepo zaprti,
z dobremi fiškali, se kaj sem priskrbel nemro mi zeti.
Zakaj je naš domači čovek za sem v naše domaje ponorel,
se savesti odrekel, ZAKAJ!?
...JE SVOJE POKOLEJNE ZBRINOL.

Duro Janči, Đurđevac

JA NIESEM

Ja niesem
vaša šlapa,
da me sekujake
smrdlive noege ubuvaju.
Ni dišeči parfem,
teroga po sebe
špricaju,
f tajnemi ladicami čuvaju.
Mislite moerti
da sem beba bez mozga,
vu vašumu trsiju
same sam još jena,
zviška rozga.
Šteli ste se z menu
kak z luoptu
putrkavati,
svuoj bažul nakuliti,
pak me v zemlu zapikavati.
Ja niesem vaš roupček,
kaj vi ž njim ubrisali
svuoj šmrkavi goupček,
f smetje hitili
da tam trunem.
Niti male diete
da niš ne znam,
nit puslunem.
Šteli ste da boudem
vaš autek.
Vi bi držali

dalinski upravljač.
Rekla sem: „Ne!”
Rieč vas f serce pugudila
kak najoštреši mač.
Te je muoj život,
puštete ga živeti.
Dušu vam ne dam
nju mi ništi
nemre zeti.

Đurđica Beštak, Adamovec

JALNE OČI

Jalnuši i jalnušice
V liepe oprave i odiela skrite.
Mudriju se,
Rukujeju,
Jen drugamu osmehujeju,
Jal curi jim z žepi.

Oči se žariju
Jalne glediju,
Lačne vusnice
Luckem se zlu veseliju.

Stiha se jal prikrada,
Ljudem se vu vuha zavlieče,
Za lasi jih povlieče.

Spovedali se bume
V nedelju,
Očistili od grieha, jala,
Straha.
Da bi drugi tjeden mogli
Jalne oči pret lucku sreču zapirati.
Brez srama,
Nevolju zazivati.

Danica Pelko, Oroslavljje

PRAZNA DVORIŠČA

Idem čez vulicu. Zima je.
Prazna dvorišča glediju vu me.
Ni fierung se ne pomekne.
Babice stare niesu vre tu.

Kam su prešli stari ljudi?
Vre nije ni šporeta kaj bi kurili
Ni obloka čez teri bi lukali
Ni zipke teru bi zibali.

Muslim na te, od gda tebe nije,
Nlšče se pri hiže več se smeje.
Znal si se vjutre rane stati
V deku me zamotati i v kuhnju odnesti,
Tam se je kurile i tople pri srcu je bile.

Bile je teške, pune toga niesme imeli
Eli gladni ni tele ni duše niesu bili.
Od gda tebe nije, pune put zebem,
male se smiejem i strah me je.

Mirjana Mikulec, Oroslavljje

MOLA KERČMA NA VOGLU

Mola kerčma na voglu
i toapla kava.

Blodim na površine zvuka violine šteri dahaja z zvučnika
desene.

Fantazierum,
zmišljavum se,
i lučem ljude i pese akuali sebe.
V neštrne sam druge dimenzije,
zapraf,
smičem se z jene v drugu.

Avie čas vej je muaj,
zastavil sam ga na šteru vuru,
jer ta vura trajala bo pone dokše neg vura traje.

Miešum se z zvukom violine,
i pastajem fluidni,
uaštři
i cendravi;
kak i una.

Gubim svu fuormu,
rastačem se čez ljuft, i...
nie me više.

Ivan Goran Žunar, Ivanec

2020.

ZAVUZLANA MISEL

ZIMU OČEM!

Zimu očem!

Očem snieg glibuoki, inje i zmerznute obloke,
pu biele tieri černi i črlneni kaputi da stružu,
dimnjaki da zahuču kak negda cug-mašine
gda se vu ruoleku krujek zlati, dukat naš najvrednejši.

Zimu očem!

Bielina škripeča škornje da stišče,
rieč da škrguče gda se vu visine vine,
zu sigami strehe da nakindjane bodu,
a ubrazi deteči veseli, nasmejoči.

Zimu očem!

Nek cuofleki na kapama skaču,
bukuva derva da vu šporetu plešu,
z vrielim kuhancem da se nazdravlja
gda kristaleki bieli z neba curiju.

Zimu očem!

Cičeču, jaku zimu z hučečem severnim vetrem.

V te merzline
ti da mi duojdeš
k sebe da me stisneš,
kak i v loni
da vdehneš mi zrak vu pluča
i dragaš me doge, pumale
gda se mefkuoča z tuplinu splieče vu jedne.

Oko tienkuga, dišečega vrata da me gizdava umotaš
i v merzlu, zimsku nuoč da odšečeme skupa.

Some zimu ja očem...

Znaš...

tak liepe je biti baš tvuoj
šal.

Ljiljana Vuglač, Ivanec

SELE VU SNEGУ

Zabelelo je.
Snieg prhače pu selu.
Blešći se kaj kresničice
vu letnje noći.
Prema hiže
nije videti trage.
Gazim pu tihe
kaj pu perju,
ali sejnak se čuje
korak žmehke škornje
dok pritišće tu belinu
rastepenu po poutu.
Zmišljam se svoje mladosti,
a souza mrzli moje lice.
Otpiram praznu hižu
i još jenpout se zgledam
na sele vu snegu.
Zapiram hižu,
zgledavam se okoli sebe,
poslušam,
ne čujem ni glas.
Vu mrzlu postelu
mečem svoje misli,
a vu snu me grejeju
rouke terih više ni.
Sele vu snegu
sejna pak svoje sejne.

Jasminka Mesarić, Zagreb

A TEBE NI

Z žile mi se sudbina naceda,
Mrtvečki znoj me po koži zdeni,
Namesto žifci v meni je preda,
Dugo te čekam, a nigdi te ni.

V bubregu mi se kamen nabira,
Kolovrt se besno vu glavi vrti,
V duši se živa rana otpira,
Ja čekam i čekam, a još te ni.

V črevi me suče i napuhavle,
Sami me nemir v pameti boli,
Kak da po meni plaziju mravle,
Teško mi čekati, a tebe ni.

Sako malo mi srce preskače,
Zaštopani nos mi se členi,
Sako za sebe oko se plače,
Nem te dočekal, jer ni te, pa ni.

Zob mi se kleca, boli me šcrba,
Peče me žgaravica več dva dni,
Još bu na hrptu zrasla mi grba,
Kak dogo čekam, još navek te ni.

Betežno mi je celo živlenje,
Peklenski ogenj vu meni gori,
Ne znaš kak fest boli nestrpjenje,
A tebe ni, tebe ni, tebe ni...

Aleksandar Horvat, Ludbreg

ZGUBLJENI ČASI

Kaj bum našla da se vrnem,
dok na obzorju več ne bu zorje
kak mladosti v zaboravu,
spomenek dragih ljudi kojih više ni
tek trenutek zgubljenoga časa.
Samoča je moja zlatem obavita,
tek male veselja kaj iščemo
odnesle su oluje i vetrovi.
Da zname ono kaj nas veže
otpuhale je vreme,
zgubljenog detinjstva.
Same listje je ostalo kaj se
razleva v bojami,
i zemla kaj rodi plodem zlatnim.
Da se vrnem vrata buju zaprta,
čkomelo bu vreme,
nikaj ne bu reklo.
Tek trenutek zgubljenega časa,
v mene do mojega srca se bu zlilo.

Draženka Bakšaj, Ivanec

ZAMUČALI GLASI

Preteklo vreme
čez ključanicu se nagledava.
Stari ormar i krevet,
zgaslo ognište,
na počeku senjava.
Zamučale reči.
Skrita v detinstvo,
bol je ostala.
Razvlečena firanga,
na stolu
otprti paket,
potrti tanjer.
Otišli stanari bez
kupice vina,
zamučali glasi.
Pavki po hiži gospodare
kak nema družina.

Zdenka Čavić, Koprivnica

DEDEKOVA HIŽA

Licitarske serce
na obloku.
Skuhane mljeke,
kuruzni kruh.
Dišeće rože,
slomnati krov.
Pečeni puran,
mlinci, bažulj...
Dim suklja z rora
i kakti duga,
veselja pona,
v nebe vijuga...

Stjepan Crnić, Zagreb

NIGDAR VAM NESEM KUŠNULA ROKE

Nigdar vam nesem kušnola roke,
a denes više neso na tem svetu,
vam koji ste mi korak na svet dali
i v moje srce Božju svetlost svetu.

Nesem vam kušnola žule i trpljenje,
a denes vas duša med zvezdami išče.
To kaj ste mi dali čez svoje strpljenje
nigdar mi više nemre dati nišče.

Tatek i mamika, molitvu vam dajem,
pošiljam vam ono kaj ste meni dali.

Po tragi vaši vu životu stajem,
tu ste na Potu vi z menom ostali.

Još so mi vaša lica kak v zrcalu
i još mi glas vaš vu srcu se čuje,
kak ste me v krilu vi čuvali malu,
tak v moji duši i vaša skuznuje.

Elizabeta Herceg, Koprivnica

MATULJ SREČE

No, sedni si na stolec
tu pred zrcalo
da ti znovič losi počešem

Hudobu tre zdrobiti
i vse te žufke reči
kak pelin pogotnuti
isprati suhi pesek
z jočih krvavih

Zberimo se nuzaj
k drevu živlenja
vužgimo svečice korenju
toplina nek po žilami teče

Sednimo si koli hižnog stola
tak kak sme negda sedeli
z jedne zdele skupa jeli
dok su nam otec i mati
sakom jednaku ljubaf delili

Za sreču ništ drugo nam ni tre
zbuđeni včutki za lefke senje
nek nam sloga bode živlenje

Daj si sedni na stolec
tak ti bom rado losi
vu glatku pletenicu splela
belu ivančicu vuju dela
nek se ponji znovič šeče
matulj tvoje i moje sreče

Štefanija Ludvig, Dubravica

PREŠLA SI Z AJNGELI BABICA...

Protuletje h meni več dvie leti ne diši.

Same negda,

Gda-gda bieli snežek zaprši.

Zdaj sam kak njiva,

Siva, zbratzana

I jesenjski spreperhnjeni list zgužvana.

Vse križe i ternje

Zarobljene v nutrine duše ne puščam van

I klaruše ledvene kak krunicu navajam.

Pusta sem husta černa

Z dežom vručih suz ogernjena.

Pustila si me

I prešla si z ajngeli babica...

Davorka Plukavec, Krapina

NIGDAR NE RANO K MEŠI ITI

antikrležijanska

Nej se žureti, mama.
Četiri je vur stopram.
Šče nikoga ne. Buš sama.
I curi, ne ide se nikam.

Je, tebi se je moliti.
Em si jenoga sina 'mela.
Njega nemreš prežaliti,
kak duša dobrog, ajngela.

Vendar, idi, do meše moli.
Tebi je le mater biti.
Tak morti menje boli.
Je, nigdar ne rano k meši iti.

Željko Funda, Varaždin

ZAVUZLANA MISEL

Zavuzlala se misel
i ne da se rasplesti.
H čkomini se htapila,
h kmici zagubila.

Ni glasa ne pusti,
ni suzu, ni krič.
Z duše neče ziti,
svietu se atkriti.

Zažižem svieču
da ju spučem z kmice.
H šaku si ju dievam,
suzemi zalievam.

Ni čez ljukju na žepu
ni ju moči zvlieči.
Ni h rupček ju hseknuti,
ni z duše hmeknuti.

Furt bu tuj astala,
zavuzlana h duši.
Z menuj bu zaspala
gda moj sviet se zruši.

Marija Hlebec, Krapina

zvuzlana - zapetljana, krič - plač, ziti - izaći, se atkriti - otkriti se,
zažižem - palim, dievam - stavljam, ljukju - rupu, rupček - maramica

MAJE SAJNE, MUJ SVEJT*

Grejen sajne o šume f koje spi jêno bojl sriečno vrejme.
Brojin stoabua kej ande roastejo, jest soam s'n jeh zasadiu.

Korejni, kej grie lebouko v mehko

zêmlo z greškame s'n zagojiu.

Tice, kej se čiehajo po vejah i čuvoajo
sečajne na svaje popejfke

Jest s'n navoadeu na strplejni koje hroane niha uačna joata.

Maje so goure f kojeh riči nejso bitne
küleko je voaž'n smejh.

I dečje oči, kej v'rjoamejo da vile čez nuč obdejuajo pojli
T'r da so šroatle poriedne dok se ne pripitomijo.

V gourah Mračnik iše f škurine čoaka
teste koje püščajo dom.

Rejke, kej ribe vlejčejo na dnu ljudsko
sumno i kej mrliče f srebre
Gliedajo Mejsc spod vodi,
muaje i bojl mierne otk'da so se ftopile,
Iste so rejke vizavi kojeh znoan
da žoauost prejk ele kašnej odtêče.

I jejz je muj. I f sêle zoajdna hiša z's svejtlon na oukne.
Potrt moal'n, zuatne tajne bogoatega mlinara f špilje.

I jelen kej riče ku da bo se rêtstau od ževouta,
i jejž pospan, tih.

Sê tu grie v muj sprešan svejt kej staone majd korice
šoaraste slikovnece.

*Davor Grgurić, Delnice
1. nagrada: Zlatni kaj*

Na kajkavskom govoru Delnica (na dejuonšken jezike):

Maje - moje; sajne - snovi; muj - moj; svejt - svijet; grejen - grijem; f - u; koje - kojoj; spi - spava; jêno - jedno; bojl - bolje; sriečno - sretno; vrejme - vrijeme; brojin - brojim; stoabua - stabla; kej - koja; ande - ondje; roastejo - rastu; jest - ja; soam - sam; s'n zasadiu - sam zasadio; jeh - ih; korejni - korijenje; grie - ide; lebouko - duboko; v - u; mehko - meku; z?mlo - zemlju; s'n zagnojiu - sam zagojio; tice - ptice; se čiehajo - se čupkaju (uređuju si perje); vejah - granama; čuvoajo - čuvaju; sečajne - sjećanje; svaje - svoje; popejfke - pjesme; s'n navoadeu - sam naučio: strplejni - strpljenje; koje - koje; hroane - hrani; niha - njihova; uačna - gladna; joata - jata; goure - gore, planine; kojeh - kojima; riči - riječi; nejso - nisu; kuleko - koliko; voaž'n - važan; smejh - smijeh; v'rjoamejo - vjeruju; čez - kroz; nuč - noć; obdejuajo - obrade; pojli - polje; t'r - te; so - su; šroatle - goranski mitološki patuljci; poriedne - zločesti; se ne pripotomijo - se ne pripitome; gourah - gorama; mračnik - goransko mitološko biće; iše - još; škurine - mrklini; čoaka - čeka; teste - one; koje - koji; püščajo - puštaju; rejke - rijeke; vlejčejo - vuku; dnu - dno; sumno - sumnju; mrliče - mrvaci; srebre - srebru; gledajo - gledaju; Mejs'c - Mjesec; spod - ispod; vodi - vode; muaje - mlađi; bojl - više; mierne - mirni; otk'da - otkada; so se ftopile - su se utopili; rejke - rijeke; vizavi - zbog; kojeh - kojih; znoan - znam; žoaust - žalost; prejk - prije; ele - ili; kašnej - kasnije; odtêče - otječe; jejž - jezero; sêle - selu; zoajdna - zadnja; hiša - kuća; z's - sa; svejtlon - svjetlom; oukne - oknu; potrt - pokvaren; moal'n - mlin; zuatne - zlatne; bogoatega - bogatoga; špilje - špilji; kej - koji; ku - kao; bo se rêtstau - bude se rastao; ževouta - života; jejž - jež; sê - sve; tu - to; grie - ide; stoane - stane; majd - medju; šoaraste - šarene; slikovnece - slikovnice

DEGENIA AURATA

(Nova vrst Degenije teru su v zlatarskom kraju
pronašli leta Gospodnjega 2019.)

Gda v polnoč
kak gli na Nove lete
nove življenje vu te prihaje,
od vatrometa tihe zvezde čujti ni
pak zgubiš kompasa...
Vu tu buku, farbu, lučeš
i nigdar štel ne bi da se završi -
tak ti je fejst!
Gli ve,
v tem si času ziher
da nič više čkomile ne bu
nigdar

Neš ti,
nem ni ja,
e ne bu nišči ni okol nas dva!

Ja te volim
(Tak imam te rad)

Z tobū nič mojega tužne več ni
Z tobū, teri paziš na me
i furt me lučeš
i držiš kak da sem neka rietka
lomna
specialna,
same tvoja,
v tvome dvorišču zalejana,
Degenia aurata

Jasmina Burek, Oroslavje

NOKTURNE D

do to glanca
poskrivečki zvezde
da se tak fejst
noč rasvetli
i da je jasne videti
kak se dvie siene
stapaju
v jenu
i v jene
zafurt

Zvonko Kudelić, Zlatar

ZVIEZDE

Čutim da su mi danes
zvezde obrnule hrpte.
Sirius prosipavle svetlu
na drugu stron.
Mesec mi se smieje
vu kalni vodi,
a ja ne znam kod i kam.

Črni matulji zabušavleju se
vu kmici,
mroki mi ploziju po obloki,
soze mi dohojaju na oči.
Poslušam storu vuru,
a još je doga noč.

Al došli bodo cajti
da bodo mi zvezde
obrnule ljubazno lice,
posvetlike mi pot.
I pak bodem našla
svoju cestu,
i pak bodem grlila
svoju popiefku
i pak bodem lefka kak perut
doteknula nebeski svod.

Ružica Marušić-Vasilić, Varaždin

KAPLJE Z POTA

Sonce je nakanilo
kaplje z pota rezbiti,
i vu zemlicu trdu
na počinek
stih
spraviti.

Šilo,
ognjeno,
zabilo je med' njih
čudaj pot.
Al' zatrti ni moglo
to znamenje
vodeno!

I gda se
v oblačne blazine
spat zavleklo
kaplje,
okrogle i debele,
na svojem mestu
još so
drmele.

Sonce tak neje
na koncu spoznalo
koga je zapraf
z ognjem
celi dan

grejalo.
Soze črljene Lise,
soze blaga,
kaj je
pred zorju
nedojeno
zanavek
prek štalskog praga
prešlo
jedino angeli
pobrati
moru.

Tibor Martan, Madžarevo

ZLIEVUNJE

V jutre kmične
poačeles zlievati,
z oablaki černi,
zakajeni.

Gerde nom se piše!
Zlieva se kak da je zutra adštarcale
da nigdar ga ne vidime više.

Čez pualne i ab jene vure,
mlatari, zahlipam curi,
namieče se pa vietru,
cielem svietu se duri.

Ciele papualne
pa kruavi, verti i njivaj špljajsa,
f pelnice predira,
pa poti šuder noasi v grabe.
Pa cijele vulice kumienje prebira,
da hiže stare gondrave babe,
štera se več tri vure križa
i pavieda da tua joaš niesu vidle
ni una, ni njejna skoarem padrieta hiža.

Čavek bi rekel da su se vragi prieli pad roku
i tancaju pa limenem svuadu ad jutra da zutra,
pa z grmeču možiku nabijaju pa bajsu.

Zliev, zliev....cieli dien, da noači.

Some curi hude, hujše i ne misli stati.
Pa, kie pa bo tak oapče moagel spati?

Some da mi je joaš tua za znati....
a je toamu moarti tak,
jer si se snoačka ti tak zlejala
ko a me švica ablejala?

Darko Foder, Ivanec

zakajeni - začadeni, adštarcale - odšetalo, pualne - podne, ab - oko,
zahlipam curi - kiša nošena vjetrom pada, špljajsa - pljušti, šuder -
šljunak, gondrave - mrmljave, padrieta - porušena, bajs - bas/kontrabas,
hude - jako, snoačka - sinoć, zlejala - rekla glupost (u ovom kontekstu,
inače slijevati), švica - znoj, ablejala - oblijala

KALNA VODA

Navira
Potaple
Kalna voda
Obrasta pute
Guti kuruzišča
Brege rastieplje
Razlieva kamienje
Brane od pieska
Guta vu svoje glibine

Morti još ovie put stane
Škornji se smičeju
Po masne ilovače
K bregu
Raspetuga Jezuša
Odnesli sme vu klet

*Mirjana Mikulec, Oroslavljе
3. nagrada: Brončani kaj*

ČKOMINA

Čkomina,
teška, jalova, boleča.
Smika se med nami kak megla,
Kak slak med cvetjem, kak zmija.
Čkomina, teška, jalova, boleča.
Grabi reči, ne da im teči.
Ne da im popevati ni kaj reči.
Vleče se po cesti,
med drevi, med ljudimi.
Čkomina med nami, med vami.
Med decom i staršim.
Teška, siva, črna, kmična.
Po dnevnu, po noči.
Čkomina. Bodeča.
Kak roža vu temi.
Kak trn vu peti.
Zmed ljudi.
Vu jutru, prek dneva, po noči.
Čkomina se gnezdi
i plodi i raste
od reči
štete smo začkomeli.

*Ljubica Ribić, Varaždin
2. nagrada: Srebrni kaj*

SLIKA ŠENICE

Nojca je namalala meglene oblake na podrtom plotu,
i hudobne tenje na črlenih latic povehnulog cvetja.
Mesec je med bregima skakal za zajcem po potu,
i seposot iskal stezu f kofrtalu nakinčanog smetja.
F skuštranih lasih jeseni, dešč je cimal zdeni veter pa hosti,
a lačni cucek klatil se krej koca, i steklo kopal stare kosti.

Sliku na štafelaju radovedno je špehalo juterne sonce,
a prek nje se nihala hmajna senca namalavčeve duše.
Koli vrata štrik mu je zavuzlal fkanlive senje f črne konce,
a ž slike vrapci so brstili narisane klase šenice, poradi suše.
V daline se čula žalobna popefka žeteocof
ar je vse fništila toča.
Prazen foršpan klatil se po blatnoj stezi,
a od jada plakali su oča.

Tugomir Orak, Varaždin

namalati – naslikati, hudoben – zlonamjeran, opak, kofrtala – punđa,
cimati – njihati, ljudljati u trzajima lijevo-desno s namjerom čupanja,
klatiti se – skitati se, potucati se, nihat – njihati, ljudljati, hmajni –
zločesti, fkanliv – sklon prijevarama, lažljiv, ar – jer, foršpan –
zaprega.

SPRHAVA LJETE

Sprhava ljete kak piesek na vetrū
Čez debele betežljive ščepce.
Kak pijanec napil se na veru
Gda jesen mu za šišku šepče.
Sprhava, pak se vrne, šemieri sim-tam
Jošče žeravka mu vu njen gori
Da jesen toupla znala bi koud i kam.
Pripravlja pouta, nek sladi i zri
Zime hude toplinu razgori.

Katarina Zadrija, Vrbovec

SADRŽAJ

Predgovor	5
-----------------	---

2018. ŽERAFKA V OGNJIŠČU

LUDBREGA SI IMEL RAD, Zdenka Čavić	10
DRAVA, Željko Funda	11
DRAGA ZEMLICA, Doroteja Valentić	12
TAK ŠTEČA, Zlata Brzeska	13
IŽIČKA, Marija Miklaušić	14
STRAH, Ljiljana Vuglač	15
DIŠIŠ, Katarina Zadrija	16
KRIŽ, Kristina Mrkoci	17
BREZA, Snežana Liber	18
SOSEDOVA ČREŠNJA, Mirjana-Marija Horvat	19
JESENSKI DEŠČ, Ljubica Ribić	20
RASPELO, Štefanija Novak	21
VETER JE ČAROBNJAK, Milan Novak	22
ŽELEČA TOPLINA, Štefanija Ludvig	24
IMAM ŽELO, Ivan Picer	26
HITVALNO ŽIVLJENJE, Ladislava Šarec	27
ZAPISI ŽIVLENJA, Tereza Salajpal	28
VOZEL SREČE, Darko Foder	29
STISNI SI SEJU NA VAJNKUŠ AD LISTJA, Marija Hlebec	30
ANĐELI OBER ZIBAČE, Tibor Martan	32
NOTTURNO, Vladimir Mihaljević Kantor	33
VU MEGLI SPOMENA, Ivan Gaćina	34
SILVESTROV BICIKLIN, Aleksandar Horvat	36
NE DAM KAJ NI ZA KAJ, Branka Grakalić	38
PLES PLANETOV, Denis Peričić	40

2019. SVETLEČI LILIPUTANČEKI

LJUBAF, Boris Simeoni	42
BAKINO DVORIŠČE, Davorka Črnčec	43
TI ZNAŠ, Ružica Kišur-Črlenec	44
ZLATNA LETA, Natalija Bajer	45
NA ŽULJ SI MI STALA, Darko Foder	46
LISTEKI NEBESKI, Matija Hlebec	48
SVETLEČI LILIPUTANČEKI, Goran Catalica	49
OTPRTI OBLUCI, Ivan Gaćina	50
KAK JUTRE NA KIPECA DETI, Katarina Zadrija	51
HMIRAJU RIEČI, Ružica Marušić-Vasilić	52
SAM KAK MESEC, Aleksandar Horvat	53
NAJENTARU, Tibor Martan	54
REŠI ME SAMINE, GOSPONE MOJ, Željko Funda	55
FČERA JE NEŠČE RISAL TUGU, Zdenka Čavić	56
GDA JE HMERL, Davorka Plukavec	57
SVETI GRAL, Ljubica Ribić	58
JEL ČOVEK S PAMETIJOM SKRENOL, Đuro Janči	60
JA NIESEM, Đurdica Beštak	62
JALNE OČI, Danica Pelko	64
PRAZNA DVORIŠČA, Mirjana Mikulec	65
MOLA KERČMA NA VOGLU, Ivan Goran Žunar	66

2020. ZAVUZLANA MISEL

ZIMU OČEM!, Ljiljana Vuglač	68
SELE VU SNEGU, Jasminka Mesarić	70
A TEBE NI, Aleksandar Horvat	71
ZGUBLJENI ČASI, Draženka Bakšaj	72
ZAMUČALI GLASI, Zdenka Čavić	73
DEDEKOVA HIŽA, Stjepan Crnić	74
NIGDAR VAM NESEM KUŠNULA ROKE, Elizabeta Herceg	75
MATULJ SREĆE, Štefanija Ludvig	76
PREŠLA SI Z AJNGELI BABICA..., Davorka Plukavec....	78
NIGDAR NE RANO K MEŠI ITI, Željko Funda	79
ZAVUZLANA MISEL, Marija Hlebec	80
MAJE SAJNE, MUJ SVEJT, Davor Grgurić	82
DEGENIJA AURATA, Jasmina Burek	84
NOKTURNED, Zvonko Kudelić	86
ZVIEZDE, Ružica Marušić-Vasilić	87
KAPLJE Z POTA, Tibor Martan	88
ZLIEVUNJE, Darko Fodor	90
KALNA VODA, Mirjana Mikulec	92
ČKOMINA, Ljubica Ribić	93
SLIKA ŠENICE, Tugomir Orak	94
SPRHAVA LJETE, Katarina Zadrija	95

Oblikovanje naslovnice
Vlado Janković
autorsko djelo Štefanije Baranašić

Tisak
Printex, Čakovec

Grafička obrada
Vlado Janković

Naklada
150

Biblioteka "POD ŠKRLAKOM"

Ludbreška knjižnica već godinama nastoji čuvati sjećanje na ludbreškoga pjesnika Božu Hlasteca koji je u svojim kajkavskim pjesmama opjevao naš gradić i utkao u svoje stvaralaštvo tragove maloga mjesta, način kako ono diše, osjeća, rezonira.

Ima li boljega načina čuvanja sjećanja na Hlastecov doprinos od poticaja na stvaralaštvo na bogatom i živom kajkavskom narječju, ima li boljeg dokaza da je kajkavska fraza itekako živa, snažna, pulsirajuća, nezapretena? Ovim se zbornikom žele sabrati pjesme čitane na ludbreškom recitalu, kako bi u trajnom zapisu bio vidljiv trud kajkavskih autora da svojim izričajima slijede Hlastecove „pote“ i uvijek iznova ražaruju ljepotu kajkavske riječi.

ISBN 978-953-8190-05-6

9 789538 190056